

1. ספריו ופירסומיו של פראנץ אופנהיימר

Freiland in Deutschland, Berlin, 1895.

Die Siedlungsgenossenschaft: Versuch einer positiven Ueberwindung des Kommunismus durch Loesung des Genossenschaftsproblems und der Agrarfrage, Leipzig, 1896. (Neudruck: Jena, 1913. 3. Neudruck: 1922).

Grossgrundeigentum und soziale Frage: Versuch einer neuen Grundlegung der Gesellschaftswissenschaft, Berlin, 1898 (Neudruck: 1922).

“Soziologischer Pessimismus”, Die Zukunft, 6, 472-9, 1898.

Das Bevoelkerungsgesetz des T.R. Malthus und der neueren Nationaloekonomie: Darstellung und Kritik, Bern und Leipzig, 1900 (2. Aufl. Berlin 1901).

“Die biblische Agrargeetzgebung”, Allg. Zeitung des Judentums, 66, 225-7, 1902.

Das Grundgesetz der Marxschen Gesellschaftslehre: Darstellung und Kritik, Berlin, 1903 (mehrfach neu aufgelegt, zuletzt 1926).

“Verwirklichte Utopien”, Zukunft, 31, 1900, 207-214.

“Rede auf dem VI. Zionistenkongress 1903” Der Aufbau einer jüdischen Genossenschaftssiedlung in Palaestina, 1903.

“Die Gartenstadt”, Neue Deut. Rundschau, 14, 1903.

“Fuerst Kropotkin und der Anarchismus”. Freistatt, No.22, 23; 1903-1904.

“Ueber Innere Kolonisation” Z.F.W., 12, 1903, 383-6.

“Gedenkrede auf die Opfer der russischen Pogrome”, Alte und neue Makkabäer, 1906.

Der Staat. (Band 14/15 der von Martin Buber herausgegebenen Sammlung sozialpsychologischer Monographien, Frankfurt), 1907. Vielfach neu aufgelegt. Uebersetzt ins Franzoesische, Englische, Ungarische und Suedslawische. (The 1926 edition contains a special foreword by the author).

• על-פי רשימה אוטוביוגרפית של פ. אופנהיימר שנכתבה ב־1926 בפרנקפורט, בעזרת המכתר הביבליוגרפי שפירסמה רינפה אופנהיימר בכתב־העת: The American Journal of Economics and Sociology, 7, 3: 1948) ומקורות נוספים (העורך).

Cooperative Agriculture in Palestine, N.Y. 1910.

David Ricardos Grundrententheorie: Darstellung und Kritik, Berlin, 1909 (2. neu eingeleitete Auflage, 1927).

“Stammesbwsusstsein und Volkbewusstsein”, Die Welt, 14, 17, 139-43, 1910.

Die soziale Frage und der Sozialismus: Eine kritische Auseinandersetzung mit der marxistischen Theorie, Jena, 1912. (Vielfach neu aufgelegt).

Merchavia, A Jewish Cooperative Settlement in Palestine, N.4, 1914.

Weltwirtschaft und Nationalwirtschaft, Berlin, 1915.

“Gross-und Kleinbetrieb”, Eretz-Israel, 82-86, 1917 (English, 1917).

Wert und Kapitalprofit: Neubegrueundung der objektiven Wertlehre, Jena, 1916. (3. umgearbeitete Auflage. Jena, 1926.)

Genossenschaftliche Kolonisation in Palaestina, 1918.

Handel und Genossenschaftswesen, Berlin, 19N.

Gedenkrede auf Adolf Wagner, 1918.

Gedenkrede zum 100. Geburtstag von Karl Marx, 1918.

Kapitalismus — Kommunismus — wissenschaftlicher Sozialismus, Berlin und Leipzig, 1919.

Die soziale Forderung der Stunde, Leipzig, Gedanken and Vorschlaege, Leipzig, 1919.

Der Ausweg, Notfragen der Zeit, Jena, 1919.

Falsche Rechnungen? Eine antikritische Auseinandersetzung mit H. Oswald, Frankfurt a.M., 1920.

Genossenschaftliche Ansiedlung (Rede auf dem zweiten Reichs-Siedlertag zu Leipzig, 15. August 1920) Jena 1920.

Die psychologische Wurzel von Sittlichkeit und Recht, Kieler Vortrag, Jena, 1921.

Die Judenstatistik des preussischen Kriegsministeriums, Muenchen, 1922.

Wege zur Gemeinschaft, Muenchen, 1924 (Reden und Aufsaezte)

System der Soziologie.

1. Band: Allgemeine Soziologie.

1. Halbband: “Grundlegung”, Jena, 1922.

2. Halbband: “Der soziale Prozess”, Jena, 1923.

2. Band: Der Staat, Jena, 1926.

Sprung ueber ein Jahrhundert, 1934.

Das Kapital, Kritik der politischen Oekonomie, Leiden, 1938.

“Reminiscences of Peter Kropotkin”, *The Roman Forum*, (29. Dec. 1942).

“Wages and Trade Unions”, *The American Journal of Economics and Sociology*, (11. Oct. 1941), pp. 45-77.

“Introduction: a Venture in Scientific Synthesis”, pp. II-V, *Ibid.*

“Communism and the World Crisis”, *ibid.*, 1, 2 (Jan. 1942), pp. 155-65; 1, 3 (April, 1942). pp. 265-81; 1, 4 (July, 1942), pp. 403-13; 2. 1 (Oct. 1942), pp. 49-63.

“Review: Planning for Reconstruction”, *Ibid.*, I, 1, 131-8.

Unionism and Communism, New York, 1943.

“A Post-Mortem on Cambridge Economics”, *Ibid.*, 2, 3 (April, 1943), pp. 369-76; 2, 4 (July, 1943) pp. 533-41; 3, 1 (Oct. 1943), pp. 115-24.

“Capitalism and Free Economy”, *Ibid.*, 307-310; 332-334.

“Kritik einer aussenpolitischen Schrift Walter Lippmans”, 1943.

“Japan and Western Europe”, *Ibid.*, Vol. 3&4, 1944/5.

“The Gospel of Freedom”, *Am. Journal of Economics and Sociology*, Vol. 7, #3, 1948, 353-367.

Beitraege in Schmollers Jahrbuechern, **Conrads Jahrbuechern**, **Archiv fuer Sozialwissenschaft**, **Weltwirtschaftliches Archiv fuer Sozialpolitik**, **Zeitschrift fuer Volkswirtschaftslehre und Sozialpolitik**, Gruenbergs Archiv, **Koelner Vierteljahrshefte**, **Barths Archiv fuer Philosophie und Soziologie**, **Neue Rundschau**, **Wolfs Zeitschrift fuer Sozialwissenschaft**, **Rivista di Scienza**, **Soziale Praxis**, **Jahrbuch fuer Soziologie**, usw.

Beitraege in den Festschriften fuer **Brentano**, **Jastrow** und **Friedrich von Wieser**.

“Land Reform”, undated MSS, tr. by W.F. Roberts, 1944.

“Siedlung und Juedische Siedlung”, Vortrag, Berlin 19.5.1930.

“Na Staroj Rodine”, *Novye Puti*, St. Peterburg, 1914, 61-112.

Kollektivnaja i Chastnaja Zemelnaja Sobstvenost. centr. Bjuro Evrejskogo Nacionalnogo Fanda, Haag 1917.

The State (Different editions from 1914).

2. Halbband: **“Adel und Bauernschaft”** 1932.

3. Band: **Theorie der reinen und politischen Oekonomie**

1. Halbband: **“Grundlegung”**, Jena, 1923.

2. Halbband: **“Die Gesellschaftswirtschaft,”** Jena, 1924.

4. Band: **Abriss einer Sozial — und Wirtschaftsgeschichte Europas**

1. **“Rom und Germanen”**

2. **“Adel und Bauerenshaft”**

3. Halbband: **“Stadt und Buergerenschaft”** 1935.

Der Arbeitslohn: Kritische Studie, Jena, 1926.

“Einfuehrung” in L. Gumpilowicz, **Ausg. Werke, Bd. 2, 1926, VII-XXIV.**

Grundriss der theoretischen Oekonomik.

I. Teil: (fuer Anfaenger): **“Einfuehrung in die theoretische Oekonomie”**, Jena, 1926.

II. Teil: (fuer Vorgesrittene): **“Grundzuege der theoretischen Nationaloekonomie”**, Jena, 1926.

Gesammelte Reden und Aufsaezte.

1. Band: **“Wege zur Gemeinschaft,”** Muenchen, 1924.

2. Band: **“Soziologische Streifzuege,”** Muenchen, 1927.

“Fritz Sternberg’s Imperialismus”, *Archiv fuer Sozialwissenschaft und Sozialpolitik*, 57, 1927, 496-526.

“Principles of Farm Community Organisation”, (address delivered April 3, 1936, University of Georgia)

Herausgeber von Gide und Rist: **Geschichte der volkswirtschaftlichen Lehrmeinungen**,

3. Auflage, Jena, 1923; und Hawtrey: **Waehrung und Kredit**, Jena, 1926.

“The Idolatry of the State”, *Review of Nations*, #2, 1927, 13-26.

Mein Wissenschaftlicher Weg, Leipzig, 1929.

“Machtverhaeltnis,” in: **Handwoerterbuch der Soziologie**, Stuttgart, 1931, 338-348.

Erlebtes — Erstrebtes — Erreichtes, 1931, Duesseldorf 1964.

Weder Kapitalismus — Noch Kommunismus.eine Revision des Kapitalismus — Kommunismus — wissenschaftlicher Sozialismus, 1932.

Weder So — Noch So: Der Dritte Weg, Potsdam, 1933.

2. ספריו ופירסומיו של פ. אופנהיימר שתורגמו לעברית

- "ההתיישבות הציונית ויסודותיה", דברים בקונגרס הציוני הששי, באזל 26.8.1903 – קמה, א, תש"ח, 175-184.
- חליפת מכתבים עם הרצל, פורסם בספר א. בייזן (עורך), מאה שנה להולדת אופנהיימר, ת"א 1965.
- רשמים מביקור בא"י ובמרחביה, שיחה עם פראנץ אופנהיימר, העולם, שנה ז', 16 (13.5.1913).
- "קניין הציבור וקניין היחיד בקרקעות", הוצאת הלשכה הראשית של הקרן הקיימת לישראל, האג 1918. (וכן יפו 1918, עם תרגום בידיש).
- "על ההתיישבות החקלאית", דבר, 13-14.12.1926.
- "הגזע", הארץ, 6.1.1935.
- "קואופרטיבים הרמוניים ויריבים", המשק השיתופי, 31.1.35; 7.3.35.
- "יסוד ושורש המלחמה", הפועל-הצעיר, כרך ח', מס. 21.
- "תורת מארכס" – דבר, 27.2; 14.3; 4.4 – 1935.
- "בשעה זו", הפועל-הצעיר, תרע"ו, 16-4.
- "על התהוות המדינה", מחברות לסוציולוגיה, 5 (1934).
- "לא השגנו מטרתנו במלואה", קרננו, כ"א, ג (ינואר 1944), 3-2 (וכן בקמה, תש"ח, 185-184).
- "התיישבות שיתופית לשירות יהודי המזרח", Allgem. Zeitung des Judentums (1901), 22, 65.
- נאום בקונגרס הציוני התשיעי, האמבורג 1909 (כרו"ח 195-203).

3. ספריו ופירסומיו של פ. אופנהיימר שתורגמו לשפות נוספות

- Moja Poezdka v Palestina, 1910.
- "Na Staroj Rodine", Novye Puti, St. Peterburg, 1914, 61-112.
- Kollektivnaja i Chastnaja Zemelnaja Sobstvenost, Izd. centr. Bjuro Evrejskogo Nacionalnogo Fonda, Haag 1917.
- מיין ראיזע אין פאלעסטינע, וילנא 1911, הופיע כחברת בידיש 1912, ובאנגלית 1914.
- (רו"ח ממסע שני בא"י), די וועלט, 17, 27, 33-29 (1913).
- "סדרי הקניין בארץ-ישראל", Der Jude, Bd. 3.
- גענאסענשאפטליכע קאלאניזאציע פון יודען אין פאלעסטינא, קרקא, תרס"ו.
- The State (new ed. and translations) (הרצאה בועידת הסוציולוגים בווינה 1926).

4. מאמרים בכתבי-העת הציוני Die Welt (בגרמנית):

- "מושבות יהודיות", 5, 50-52 (דצמבר 1901); 6, 4 (ינואר 1902).
- "ציונות וקוסמופוליטיות", 7, 51 (1903).
- "ההתיישבות והעם", 7, 52 (1903).
- "פרדינאנד לאסל", 8, 36 (1904).
- "ההתיישבות היהודית-השיתופית בארץ-ישראל" (הרצאה בווינה), 11, 11 (1907).
- "קול קורא להתיישבות שיתופית", 14, 14 (1910).
- "יסודות התכנית" (להתיישבות), 14, 7 (1910).
- "תודעת-המוצא ותודעת-העם", 14, 7 (1910).
- "הריפורמה החקלאית בארץ-ישראל", 14, 9 (1910).
- רשמי ביקור ראשון בארץ, 14, 15-27 (1910).
- "שיטה חדשה לעזרה-הדדית בהתיישבות בארץ-ישראל", 14, 15 (1910).
- רו"ח ממסע שני בארץ-ישראל, 17, 27 (1913).
- "הרצל וההתיישבות השיתופית", (יולי 1914).

5. ספרות עזר בנושאי כתביו ופעילותו של פ. אופנהיימר

א. בעברית

- ש. אבינרי, "האוטופיה הציונית של הרצל", קתדרה, 40 (1986), 189-200.
- ד. אבן שושן, "חמשים שנה לקואופרציה במרחביה", ניב הקבוצה, יא, 37 (1961), 85-86.
- ש. אורחוב, "משנתו של אופנהיימר", הפועל הצעיר, ל"ז, 8-9.
- פ. אנגלס, אנטידויהרינג, כתבים נבחרים, כרך ג', ספרית פועלים.
- ר' בנימין, "לדמותו של פראנץ אופנהיימר" 171-174, קמה א' תש"ח.
- מ. כוכר, לזכרו של ארתור רופין, ירושלים תש"ג.
- מ. כוכר, נתיבות באוטופיה, ת"א תש"ו.
- מ. כוכר, איגרות, 2 כרכים, ירושלים.
- א. בונה, "ספרי הסוציולוגיה של אופנהיימר", הפועל הצעיר, כ"א, 3.
- א. בייזן, תולדות ההתיישבות הציונית מתקופת הרצל ועד ימינו, ירושלים 1970.
- א. בייזן (עורך), פ. אופנהיימר – מאה שנה להולדתו, תל-אביב, תשכ"ו.
- ש. בן-חורין, חמשים שנות ציונות, ת"א 1946.
- י. ברץ, כפר על גדות הירדן, תל-אביב, תש"ט.
- ש. גרון (עורך), נתיבי הקבוצה והקיבוץ, 3 כרכים, ת"א, 1958.
- י. דון, "פראנץ אופנהיימר והיישוב השיתופי מרחביה", בראילן, קובץ העשור תשט"ז תשכ"ה, 1965, 234-269.
- י. דון (עורך), פראנץ אופנהיימר והקולוניה הקואופרטיבית מרחביה, רמת-גן, 1976.
- א. דניאל, הקואופרציה – חזון והגשמה, תל-אביב 1972.

- ד. הורוביץ – מ. ליסק, *מצוקות באוטופיה*, ת"א 1990.
- ת. הרצל, *מדינת היהודים, היומנים, אלטנולנד*, (הוצאות שונות)
- ד. ויטל, *המחשבה הציונית*, כרכים ב'ג, תל-אביב, 1986-1982.
- י. וילקנסקי, שיטת אופנהיימר, יפו תרע"ח "חבורות ההתנחלות", *הפועל הצעיר*, 16, 17, 22 תר"ע ובספרו בדרך, תרע"ח.
- א. וארבורג, *ספר וארבורג*, תל-אביב, תש"ח.
- ש. יורם (עורך), *ספר בוסל*, דגניה תשכ"א.
- ש. ז'יד, וש. ריסט, *תולדות המשנות הכלכליות*, 2 כרכים, תל-אביב, תשי"ב.
- יסעור, א., *פרקים בהגותו החברתית של בובר*, ת"א 1981.
- יסעור, א., "מרחביה ודגניה", *יעד*.
- יסעור, א., "הנסיך קרופוטקין וההתיישבות השיתופית בארץ", *שרשים*, 1993.
- יסעור, א. (עורך), *מרטין בובר והקיבוץ*, המרכז לחקר הקיבוץ, חיפה 1980.
- ש. לביא, *כתבים נבחרים*, ת"א תש"ד (מאמריו מדבר 1926).
- א. לוברני (עורך), *ספר מרחביה – הקאופרציה*, ת"א 1961.
- ג. לנדאוואר, *כתבים ומכתבים*, עריכה, מבוא, אחרית דבר – א. יסעור, ת"א 1982.
- ג. לנדסהוט, *הקבוצה*, ת"א 1947.
- ק. מארכס, *הקאפיטל*, 2 כרכים, הוצאת ספרית פועלים.
- ק. מארכס, *כתבים פוליטיים*, עריכה ומבוא א. יסעור, הוצאת ספרית פועלים.
- מ.ב., "הביקורת של פראנץ אופנהיימר", *דבר*, 28.10.26; 29.10.26 (משה בילינסון).
- מרחביה – *ספר הקאופרציה*, תל-אביב תשכ"א (עורך: א. לוברני).
- מ. גדל, "משנתו הסוציולוגית של אופנהיימר", *מחברות לסוציולוגיה*, 5 (1943), 81-85.
- נ. סירקין, *בתבי נחמן סירקין*, כרך א', תל-אביב, תרצ"ט.
- נ. סירקין, *שאלת היהודים ומדינת היהודים הפוציאליסטית*, יד טבנקין.
- א. סימון, "פראנץ אופנהיימר", *הארץ* – 9.11.43.
- פ. סנדלר (עורך), *חזיוני מדינה*, ילקוט אוטופיות ציוניות, תל-אביב, תש"י.
- מ. נורדוי, "הציונות והמושבות בארץ ישראל", *כתבים*, א', ירושלים, תשט"ו.
- י. עובר, "עיר וכפר באוטופיות של המאה ה-19 ובאלטנולנד", *זמנים*, מס. 5, 1981.
- "הצעדים הראשונים של ההתיישבות המשותפת בא", *האחדות*, ב, 14 (תרע"א) – אינ חתימה.
- פ. קרופוטקין, *עזרה הדדית בעולם החי והאדם*, ברלין 1923.
- ש. קפלנסקי, *חזון והגשמה*, מרחביה 1950.
- ש. קפלנסקי, "פראנץ אופנהיימר", *משמר* – 11.11.43; *דבר* – 12.11.43.
- ג. קרסל, *פראנץ אופנהיימר – פועלו הציוני ומרחביה הקאופרציה*, ת"א, 1972.
- ג. קרסל, "אוטופיות ציוניות", *מאסף*, תל-אביב, 1968, ע' 465-470.
- י. רבינוביץ, *ספר מרחביה הקאופרציה*, תל-אביב, תשכ"א.
- י. רבינוביץ, "רעיונותיו של פ. אופנהיימר", *הפועל הצעיר*, ל"ח (תש"ה), מס. 1.
- א. רופין, *פרקי חי*, 3 כרכים, הוצאת ההסתדרות הציונית.
- ז. שפר, *חברה בצמיחתה*, תל-אביב 1961.

ב. בלועזית

- L'économie Pure et l'Economie Politique, Préface par Ch. Gide, Paris 1914.
- Das Kapital: Kritik der politischen Oekonomie, 1937.
- J. Adler, *The Herzl Paradox: Political, Social and Economic Theories of a Realist*, N.Y. 1962.
- H.E. Barnes (ed.), *An Introduction to the History of Sociology*, Chicago, 1961 (pp. 332-352).
- H. Becker & H.E. Barnes, *Social Thought from Lore to Science*, vol. III, N.Y., 1961 (1952).
- Th. Bergman, *Funktionen und Wirkungsgrenzen von Produktionsgenossenschaften in Entwicklungslaendern*, Frankfurt/M, 1967.
- H. Bergson, *L'évolution créatrice*, Paris 1911 (9ed).
- I.H. Bilski (ed.) *Means and Ways towards a Realm of Justice*, Tel Aviv, 1958.
- H. Bobek, *Oppenheimer's concept of socio-economic development*, Jerusalem, 1969.
- A. Comte, *Cours de philosophie*, positive Paris, 1869.
- Th. Broczyner, *Die Sozialistischen Systeme von Herztka und Oppenheimer*, Dissertation, Koenigsberg 1922.
- Von Eden nach Eden, hrsg. R. Yperrek, Bad Soden 1983.
- M. Eliav-Faldon, "The First Jewish Utopias", *The Jewish Journal of Sociology*, XXV, 2 (1983), 85-103.
- M. Eliav-Faldon, *Realistic Utopias*, Oxford, 1982.
- F. Fuss, M. Eliav-Faldon, A Bibliography of F. Oppenheimer, *The American Journal of Economics and Sociology*, 6, (1946-7); pp. 95-112; 7(1947-8), pp. 107-117.
- D. Frisby, "Georg Simmel," *First Sociologist of Modernity*, *Theory-Culture and Society*, 2, 3 (1985).
- V. Geoghegan, "Rahaline": An Irish Owenite Community (1831-1833); *International Review of social History*, XXXVI (1991), pp. 377-411.
- H. Gorge, *Fortschritt und Armut*, Berlin 1892.

- O. Neurath, **Antike Wirtschaftsgeschichte**, Berlin. 1918.
- E. Neolting, "Der liberale Sozialismus Oppenheimers als proletarische Ideologie", **Festschrift fuer F. Oppenheimer**, Frankfurt 1924.
- Ch. Nordhoff, **The communistic Societies of the United States**, London, 1875.
- F. Oppenheimer, **Die geistigen Grundlagen des Anarchismus**, Muenchen 1924.
- D.J. Penslar, **Zionism and Technocracy**, Indianapolis, 1991.
- E. Preiser, **F. Oppenheimer zum Gedaechtnis**, Frankfurt 1965.
- S. Polard and J. Salt (eds.), **Robert Owen: Prophet of the Poor**, London, 1971.
- W. Preuss, **Franz Oppenheimer's wissenschaftliche Bedeutung**: 7, 1964, 56-68.
- R. Pochlmann, **Geschichte der sozialen Frage und des Sozialismus in der antiken Welt**, Muenchen 1912.
- J. Proudhon, **Oeuvres complètes**, ed. Lacroix, Paris 1866.
- F. Quesnay, **Oeuvres**, Frankfurt-Paris, 1888.
- P. Ramus, **William Godwin**, Leipzig, 1907.
- K. Renner, **Das Selbstbestimmungsrecht der Nationen: Nation und Staat**, Wien 1918.
- J. Reinharz, hrsg. **Dokumente des deutschen. Zionismus**, 1981.
- F. Rosenzweig, **Hegel und der Staat**, Berlin 1920.
- J.J. Rousseau, **Le contrat social 1762**, Paris.
- Th. Schaeffle, **Bau und Leben des sozialen Koerpers**, Tuebingen, 1896.
- K. Schmitt, **Der Wert des Staates**, Helleran, 1917.
- G. Schmoller, **Die soziale Frage**, Muenchen – Leipzig 1918.
- A. Schopenhauer, **Die Welt als Wille und Vorstellung**, Leipzig 1888.
- B. Schultz, "Franz Oppenheimer als Lehrer und Oekonom", **Zs. fuer Gesamte Staatswissenschaft**, 110, 1954, 472-489.
- G. Simmel, **Soziologie**, Leipzig, 1908.
- S. Sismondi, **Nouvelles e'tudes sur l'economie politique**, Paris 1837-8.
- A. Smith, **Der Voelkerwohlstand**, Berlin, 1879.
- G. Sorel, **Reflexions sur la violence**, Paris, 1912.
- H. Spencer, **The Man versus the State**, N.Y. 1885.
- B. Spinoza, **Theologisch-politischer Traktat**, Reclam.
- R. Stammler, **Wirtschaft und Recht nach der materialistischen Geschichtsauffassung**, Leipzig 1906.
- L.V. Stein, **Geschichte der sozialen Bewegung in Frankreich**, Muenchen 1921.

- L. Gumpilowicz, **Geschichte der Staatstheorien**, Insbruck 1905.
- J. Harrington, **Oceana**, Heidelberg 1924.
- D. Haselback, **Franz Oppenheimer — Soziologie, Geschichtsphilosophie und Politik des "liberalen Sozialismus"**, Opladen 1985.
- E. Hasselmann, "The Impact of Owen's Idea on German Social and Cooperative Thought", in **Robert Owen — Prophet of the Poor**.
- Th. Hertzka, **Freiland: Ein soziales Zukunftsbild, 1990**.
- Ch. Hill, **Individuum und Staat**, Tuebingen 1913.
- T. Hobhouse, **Social Evolution and Political Theory**, N.Y. 1922.
- R. Holsti, "The Relation of War to the Origin of the State", **Annalen, B, XIII, 1, Helsingfors** 1913.
- G. Friedmann, **Die Sozialharmonie Franz Oppenheimers**, Diss. Maschschr. Wuerzburg 1919.
- K. Kautsky, **Karl Marx's okonomische Lehren**, Stuttgart, 1912.
- H. Kelsen, **Der soziologische und der juristische Staatsbegriff**, Tuebingen 1922.
- J. Klatzman, **Les enseignements de l'expérience israélienne**, Paris, 1963.
- U. Linse, "Siedlungen und Kommunen der deutschen Jugendbewegung" **Handbuch der deutschen Jugendbewegung**, 14 (1982-3).
- H.J. Laski, **Authority in the modern State**, New Haven, 1919.
- F. List, **Das nationale System der politischen Oekonomie**, Stuttgart 1883.
- R. Luxemburg, **Einfuehrung in die Nationaloekonomie** hrsg. von P. Levi, Berlin, 1925.
- A. Loewe, "In memoriam F. Oppenheimer", **Yearbook Leo Beck Inst. 10 (1965)**, 137-149.
- K. Marx, **Das Kapital**, Hamburg, 1890.
- K. Marx, F. Engels, **Das kommunistische Manifest**, Berlin. 1918.
- Meinecke, **Die Idee der Staatsraison**, Muenchen, 1924.
- A. Metin, **Le socialisme sans doctrine**, Paris 1901.
- M. Metzger, **Gesellschaft, Recht und Staat in der Ethik des deutschen Idealismus**, Heidelberg, 1917.
- J.S. Mill, **Grundsaeetze der politischen Oekonomie**, Hamburg 1864.
- L. Morgan, **Ancient Society**, Stuttgart, 1908.
- Th. Morus, **Utopia**, Berlin 1922.
- L. Nelson, **Vorlesungen ueber die Grundlagen der Ethik**, Leipzig 1924.

- A. Thierry, **Essai sur l'histoire du tiers e'tat**, Paris 1866.
- F. Toennis, **Die Sitte**, Frankfurt 1909.
- F. Toennis, **Gemeinschaft und Gesellschaft**, Berlin 1887.
- Treitschke, **Politik**, Leipzig, 1918.
- Turgo, **Reflexion sur la production et distribution des richesses**, Iena, 1903.
- A. Wagner, "Staat", Hdw. d. Staatsw., Bd. 7
- S. and B. Webb, **The History of the Trade Unionism: 1666-1920**, London.
- M. Weber, **Wirtschaftsgeschichte**, Leipzig 1923.
- M. Weber, **Wirtschaft und Gesellschaft**, Tuebingen, 1921.
- L. Wiese, **Der Liberalismus in Vergangenheit und Zukunft**, Berlin, 1917.
- R. Worms, **Organisme et Sociéte**, Paris, 1896.
- A. Yassour, "Robert Owen: Source of inspiration", **Kibbutz Studies**, 28, 1989.
- A. Yassour, "The Survival of Social Models", **Kibbutz Trends**, No.3/4.
- A. Yassour, "Socialist-communal Ideas as Inspiration for the Invention of the Kvutza-Kibbutz", in: **Communal Life**, Transaction Books, N.B., 1982:
- Wirtschaft und Gesellschaft, Festschrift fuer Franz Oppenheimer**, Hrsg, R. Wilbrandt, Frankfurt 1924.
- The American Journal of Economy and Sociology**, 3,3 (1944) – Essays in memory of F. Oppenheimer (1864-1943).